

Číslo: 7043/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch od 08. 03. 2022 do 09. 03. 2022

Názov kontrolovaného subjektu	
Materská škola, Ulica Gašpara Haina 1237/36, Levoča	
Zriaďovateľ	Mesto Levoča

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Lenka Košíková, riaditeľka školy

V súlade s poverením na **tematickú inšpekciu** č. 7043/2021-2022 zo dňa 04. 03. 2022 inšpekciu **vykonala:**

Mgr. Mária Hudáková, školská inšpektorka, ŠIC Prešov

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Stav zavedenia povinného predprimárneho vzdelávania v materskej škole, výchovno-vzdelávacej činnosti a učenia sa detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie v materskej škole povinné

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia bola vykonaná v štátnej mestskej materskej škole (ďalej len „MŠ“) s vyučovacím jazykom slovenským. Predprimárne vzdelávanie škola zabezpečovala v štyroch triedach s celodennou výchovou a vzdelávaním. Do MŠ bolo prijatých 90 detí, pričom 21 z nich bolo zaradených v triede s deťmi vo veku od 3 do 4 rokov, 24 detí bolo zaradených v triede s deťmi vo veku od 4 do 5 rokov, 20 detí bolo zaradených v triede s deťmi vo veku od 2 do 6 rokov a 25 detí, ktorých sa plnenie povinného predprimárneho vzdelávania (ďalej aj ako „PPV“) týkalo, bolo zaradených v jednej homogénnej triede. MŠ ako spádová škola vzdelávala 23 detí s PPV, pričom jedno z nich bolo prijaté na základe žiadosti zákonného zástupcu k školskému roku 2021/2022. Z inej spádovej oblasti MŠ vzdelávala 2 deti s PPV.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2.1 Formálne predpoklady pre zavedenie povinného predprimárneho vzdelávania

MŠ uskutočňovala výchovu a vzdelávanie podľa **školského vzdelávacieho programu** s názvom „Margarétka“ (ďalej len „ŠkVP“), ktorý bol vypracovaný v súlade so Štátnym vzdelávacím programom pre predprimárne vzdelávanie v materských školách a v súlade s princípmi, cieľmi a ustanoveniami školského zákona. Obsah ŠkVP bol obohatený o rôzne

podporné aktivity¹, ktoré sprostredkovali deťom rozmanité interakcie s okolitým svetom a umožňovali im uspokojovať vlastné potreby a záujmy. Učebnými osnovami ŠkVP boli vzdelávacie štandardy jednotlivých vzdelávacích oblastí príslušného štátneho vzdelávacieho programu, avšak ani pokyny, ani usmernenia súvisiace s cieľmi a obsahom vzdelávania detí s PPV neboli v učebných osnovách konkretizované. Zabezpečenie rovnomerného plnenia cieľov ŠkVP sa opieralo o vypracované východiská plánovania výchovno-vzdelávacej činnosti (ďalej len „VVČ“), ktoré poskytovali učiteľkám široký rozsah informácií potrebných na uskutočňovanie aktivizujúcej VVČ.

Deklarovanie pokynov a usmernení súvisiacich s PPV v podmienkach školy nebolo postačujúce (okrem pravidiel týkajúcich sa prijímania a dochádzky detí do MŠ). Napriek tomu, že zo záznamov z rokovania pedagogickej rady vyplynula pre učiteľky úloha preštudovať literatúru² súvisiacu s PPV, škola nemala stanovené také zásady plánovania obsahu VVČ, ktoré by zdôraznili potrebu adaptácie, zostručenia a vyselektovania cieľov a obsahu vzdelávania pre deti, ktoré boli prijaté na PPV na jeden školský rok.

Spôsoby a zásady zaisťovania **bezpečnosti a ochrany zdravia** pri výchove a vzdelávaní vrátane informácií týkajúcich sa procesov prijímania a dochádzky detí s PPV do MŠ boli zadané v školskom poriadku. Boli vypracované podľa aktuálneho právneho stavu a so zreteľom na podmienky MŠ. VVČ sa riadila relatívne ustálenými a rytmicky sa striedajúcimi organizačnými formami dňa, čo zaisťovalo vyvážené striedanie spontánnych hier a riadených činností i dodržiavanie zásad zdravej životosprávy detí. Počet detí v triede pre deti s PPV zodpovedal náležitým ustanoveniam všeobecne záväzných právnych predpisov. Výchovu a vzdelávanie v danej triede zabezpečovali dve pravidelne sa striedajúce učiteľky.

Pedagogická rada patrila k efektívnym nástrojom riadenia MŠ. Jej činnosť bola okrem iného sústredená aj na zabezpečenie spolupráce pedagogických zamestnancov za účelom zjednocovania postupov vo VVČ, na interné vzdelávanie pedagogických zamestnancov a na riešenie odborných otázok súvisiacich s PPV. Vnútroškolskú kontrolu uskutočňovala riaditeľka školy systematicky a v rámci nej sa zameriavala aj na kvalitu edukačného procesu v triede s deťmi s PPV. Výsledky kontroly následne využívala na nepretržitý rozvoj profesijných kompetencií učiteliek. Z plánu profesijného rozvoja vyplynulo, že učiteľky reflektovali tak na ponuku školiacich inštitúcií, ako aj na požiadavky vyplývajúce z cieľov školy³. Prezentovaním poznatkov získaných účasťou na webinároch a štúdiom odbornej literatúry a metodických materiálov podporovali tímové učenie sa. V súvislosti so vzdelávaním detí, ktorých sa PPV týkalo, si učiteľky začali vytvárať odborné portfóliá, ktoré im boli nápomocné pri plánovaní VVČ a zároveň im slúžili na rýchlu a jednoznačnú orientáciu v problematike PPV.

V triede, v ktorej boli zaradené deti s PPV, zabezpečovali predprimárne vzdelávanie 2 učiteľky, ktoré spĺňali **kvalifikačné predpoklady** na výkon pracovnej činnosti v MŠ. VVČ nebola posilnená ani iným pedagogickým zamestnancom, ani odborným zamestnancom.

¹ *Tréning fonemického uvedomovania* (uvedomovanie si zvukovej štruktúry jazyka), *kurz anglického jazyka* (osvojovanie jazyka a výrazov hravou formou), *Dorotka a jej priatelia*, *Filip v krajine zdravia* (posilnenie zdraviu prospešných aktivít), odborná logopedická starostlivosť v prostredí MŠ, predplavecká príprava, lyžiarsky výcvik, dopravná výchova, aktivity so zameraním na environmentálnu výchovu, exkurzie s rôznym zameraním a iné.

² Povinné predprimárne vzdelávanie: Sprievodca cieľmi a obsahom, Dieťa hovoriace iným jazykom: Možnosti kompenzačnej podpory v predškolskom vzdelávaní.

³ Webináre: Profesionálny rozvoj pedagogických zamestnancov, Spolupráca rodiny a školy, Inovatívne prístupy k environmentálnej výchove a vzdelávaniu, Folklor v edukačnom procese, Pohybové, rytmické a tanečné spôsobilosti detí predškolského veku, Inovatívne prístupy k slabikovaniu a iné.

Materiálne vybavenie tried i ostatného interiéru a exteriéru zodpovedalo štandardu stanoveného príslušným štátnym vzdelávacím programom. MŠ disponovala širokou škálou učebných pomôcok prírodovedného, hudobného, dramatického či pohybového charakteru, didaktickou technikou a digitálnymi hračkami, detskými knihami rôzneho žánru, stavebnicami rozmanitého druhu a veľkostí a ďalšími hračkami a materiálmi, ktoré mohli učiteľky i deti využívať na podporu efektívneho učenia a na rozvoj užívateľských zručností. Tematicky zamerané hrové centrá boli funkčne vybavené a deťom voľne dostupné.

Priestorové usporiadanie interiéru rešpektovalo potreby detí pri hrách, pohybových aktivitách i odpočinku a umožňovalo dodržiavať vopred stanovené bezpečnostné pravidlá. Vnútorne vzdelávacie prostredie vrátane tzv. zimných záhrad bolo možné obmieňať a preskupovať, a tým podnecovať záujem detí o nové hrové a učebné aktivity. Školský dvor bol oplotený a náležite vybavený (*voľné plochy, záhradné hry, pieskoviská*), čo deťom poskytovalo príležitosti na realizovanie vyváženého pohybového i záujmového programu.

Podmienky prednostného prijímania detí s PPV boli rozpracované a boli zakomponované do školského poriadku. Kontrolou osobných spisov detí, ktorých sa PPV týkalo, bolo zistené, že riaditeľka školy rozhodovala o prijatí dieťaťa do MŠ na základe žiadosti zákonného zástupcu spolu s potvrdením o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa od všeobecného lekára pre deti a dorast. Pri vydaní rozhodnutia sa riadila správnym poriadkom, pričom rešpektovala školským zákonom stanovené podmienky prednostného prijatia detí, pre ktoré bolo predprimárne vzdelávanie povinné a ktoré mali trvalý pobyt v obci. Z vyjadrenia riaditeľky školy, ako aj z predloženej dokumentácie vyplynulo, že do času vykonania tematickej inšpekcie škola nezaevidovala prípad, aby zákonný zástupca dieťaťa nedbal o riadne plnenie PPV svojho dieťaťa (*vynechaných viac ako päť dní v mesiaci bez ospravedlnenia*) ani žiadnu požiadavku na rozhodnutie o iných veciach určených zákonom.

1.2.2 Výchovno-vzdelávacia činnosť

Pozorovanie VVČ bolo uskutočnené v jednej triede v organizačných formách dňa v dopoludňajšom čase.

Obsah vzdelávania bol integrovaný do niekoľkých vzdelávacích oblastí⁴, pričom deťom boli poskytnuté viaceré možnosti na zážitkové a kooperatívne učenie sa, ale aj nové príležitosti na to, aby mohli pracovať mierne nad rámec svojich aktuálnych schopností. Na plnenie zámerov učiteľka vytvorila dostatočný časový priestor a sled denných činností usporiadala tak, aby boli rešpektované záujmy i schopnosti detí. Podstatnou stratégiou vo VVČ bola hra, ku ktorej bolo ponúkané adekvátne množstvo motivujúcich učebných pomôcok a materiálov⁵. Z dôvodu nepresného zdefinovania úloh pri niektorých riadených vzdelávacích aktivitách však nebolo vždy jasné, aké nové zručnosti a vedomosti si deti osvoja, ak budú na činnostiach participovať. Deti tvorili na základe vlastných predstáv, fantázie a cítenia, a pritom primerane uplatňovali jazykovú, výtvarnú, hudobnú, pohybovú i technickú (konštruktívnu) gramotnosť. Prostredníctvom hrania rolí a tanca (*téma Z rozprávky do rozprávky*) deti vstupovali do iného sveta, čo malo pozitívny dopad na ich sociálny a emočný vývoj. Menší dôraz kládla učiteľka na vyhľadávanie a konfrontovanie informácií súvisiacich s kultúrnou rôznorodosťou sveta prostredníctvom obrazových publikácií, resp. iných dostupných informačných zdrojov.

⁴ Človek a svet práce, Človek a spoločnosť, Umenie a kultúra, Jazyk a komunikácia a Zdravie a pohyb.

⁵ Stavebnice rôznych tvarov a veľkostí, papier rôznej veľkosti, ceruzky, farbičky, nožnice, farby, štetce, fixky, lepidlo, tematicky zamerané hracie kútky, makety reálnych predmetov, bubon, detské kostýmy, reprodukováaná hudba, predmety dennej potreby a iné.

V rozličných aktivitách (*konštruktívne hry so stavebnicami, kreslenie, lepenie, strihanie, námetové hry, činnosti s detským hudobným nástrojom, hudobno-pohybové činnosti*), v ktorých bol dostupný rad zdrojov a materiálov, si deti iniciatívne rozvíjali predstavy o práci a pracovných profesiách a zároveň si zdokonaľovali svoje manipulačné, priestorové, hmatové či vizuálne schopnosti i elementárne základy technického myslenia. Na postupoch v hrách sa vo väčšine prípadov zhodli, pričom výsledky svojej práce a práce ostatných dokázali adekvátne oceniť. Deti dbali na udržiavanie poriadku a základné sebaobslužné činnosti počas stolovania, hygieny a obliekania zvládali spravidla samostatne.

Jazyk a jazykové hry boli v adekvátnej miere súčasťou všetkých organizačných foriem dňa. Deti sa hrali a napodobňovali dospelých, a popritom sa učili viacerým sociálnym rolám. S hovorenou i písanou rečou sa oboznamovali rôznymi spôsobmi (*napr. rozhovory v rannom kruhu, keď boli povzbudzované hovoriť o svojich skúsenostiach a pocitoch, komunikácia s učiteľkou a rovesníkmi podľa vymedzených pravidiel, analyticko-syntetické činnosti, recitovanie básničiek, spev piesní, experimentovanie s kreslením*), čo ich podnecovalo k osvojeniu si nových pojmov i k používaniu pamäte. Schopnosť fonologického uvedomovania učiteľka rozvíjala cielene, napr. vytváraním rytmických sprievodov k piesňam a rytmizovaním riekaniek v spojení s hrou na telo. V týchto činnostiach boli iba ojedinele zaznamenané prípady, keď deti mali ťažkosti so striedaním rôznych dĺžkových hodnôt. Zodpovedajúci rozvoj komunikačných kompetencií preukazovali deti pri formulovaní viet. Ich verbálne prejavy v štátnom jazyku boli obsahovo primerané a poväčšine aj gramaticky správne. V hudobno-pohybových činnostiach (*Bál sa začína*), v ktorých vyjadrovali charakter hudby pohybom, sa oboznamovali aj s novými slovami, ktoré im učiteľka vždy vhodne vysvetlila. Podľa vyjadrenia učiteľky bola deťom, u ktorých bolo pozorované nesprávne tvorenie jednotlivých hlások, zabezpečená odborná logopedická starostlivosť.

Prirodzenou súčasťou rozvoja poznávacích funkcií a schopností boli výtvarné aktivity, prostredníctvom ktorých si deti rozvíjali fantáziu a tvorivosť a upevňovali si grafomotorické zručnosti. Deti kreslili voľne alebo plnili úlohy na papieri rôzneho formátu, pričom vyskúšali a použili viaceré materiály (*napr. papier, textil, polystyrénové guľičky, farby, pastelky, lepidlo*). Pri vytváraní trojrozmerného obrazu (*šaty pre princeznú*), kde mali možnosť uplatniť vlastnú predstavivosť a aplikovať viaceré technologické postupy (*kreslenie, skladanie látky a papiera, vystrihovanie, nalepovanie*), preukázali primeranú schopnosť akceptovať návrhy ostatných. Pozorovaním výtvarnej tvorby detí a ich postupov bolo zistené, že pri činnostiach s grafickým materiálom väčšina z nich dokáže uplatniť grafomotorické zručnosti správne.

Zostavu zdravotných cvičení volila učiteľka tak, aby bolo zabezpečené precvičenie všetkých svalových skupín, a to aj so zmenami postojov a polôh. Popri cvičení však občas zabúdala na vydávanie pokynov k zaujatiu základných východiskových polôh a na vedenie detí k správne dýchaniu. Deti sa pri cvičení pohybovali s primeraným sebavedomím a koordináciou, čím potvrdzovali, že ich pohybové zručnosti boli rozvíjané priebežne. Pobyť vonku učiteľka zamerala na vychádzku, ktorej cieľom bolo zvládnuť chôdzu v nerovnom teréne a pozorovať prípadné zmeny v počasí i v okolí školy.

Počas všetkých pozorovaných činností vládla v triede pokojná pracovná atmosféra, čo sa javilo ako dôsledok systematického rozvíjania tvorivého potenciálu učiteľky v oblasti sociálnej percepcie a v oblasti komunikácie a kooperácie s deťmi. Flexibilné plánovanie i realizovanie činností zabezpečilo rovnosť príležitostí pre všetky deti, a tým aj možnosť voľby a rozhodovania, čo malo pozitívny vplyv na rozvoj vzájomnej akceptácie, pomoci a súdržnosti. Celková efektivita VVČ bola mierne ovplyvnená málo cieľavedomým využívaním hodnotiacich kritérií a zásad, ktoré vyplývali z vypracovaného systému hodnotenia detí.

1.3 INÉ ZISTENIA

V čase tematickej inšpekcie bolo zistené, že riaditeľka školy nezaistila bezpečnosť a ochranu zdravia pri výchove a vzdelávaní, pretože pri prijímaní detí na predprimárne vzdelávanie nepostupovala v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a prekročila kapacitu MŠ stanovenú v prevádzkovom poriadku o tri deti⁶.

2 ZÁVERY

ŠkVP bol vypracovaný v súlade s aktuálnym právnym stavom. Zlepšenie si vyžadovalo zameranie školy na rozpracovanie cieľov a obsahu vzdelávania detí s PPV, ako aj na prípravu postupov, metód a pravidiel na ich uskutočňovanie. Podmienky zaistovania bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní detí s PPV mala škola zadefinované a v čase tematickej inšpekcie ich aj dodržala. Rokovania pedagogickej rady boli efektívne a mali pozitívny dopad na rozširovanie znalostí a zručností učiteliek. Odbornosť vyučovania v triede pre deti s PPV bola zabezpečená na 100 %. Priestorové i materiálno-technické podmienky dosahovali štandard určený príslušným štátnym vzdelávacím programom. Riaditeľka školy upravila v školskom poriadku školským zákonom stanovené podmienky prijímania detí na PPV a v procese rozhodovania postupovala v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Spôsob riadenia VVČ a využívanie hry ako kľúčovej stratégie umožnili deťom zážitkové učenie, čo podporilo ich aktívny prístup k činnostiam. Deti manipulovali a experimentovali s materiálmi, hračkami a učebnými pomôckami, pričom si rozvíjali svoje poznanie i pracovné kompetencie. Rozvoj komunikačných kompetencií bol včlenený do náplne celého edukačného procesu. Deti si v hrách nastavovali spoločné ciele a pri riešení problémov spolupracovali. Vzhľadom k tomu, že väčšina aktivít bola pripravená tak, aby deti samy spracovávali a uplatňovali svoje doterajšie skúsenosti, ich činnosť sa vyznačovala využívaním širokej škály zmyslov. Zdravotné cvičenie bolo primeraným prostriedkom na zvyšovanie telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti detí. Zlepšenie si vyžadovalo oboznamovanie detí so zámermi VVČ vo vzťahu k skvalitňovaniu ich hodnotiacich spôsobilostí a k rozvoju sebareflexie.

SILNÉ STRÁNKY

- systematické uskutočňovanie podporných aktivít súvisiacich s PPV,
- činnosť pedagogickej rady vo vzťahu k celkovému rozvoju školy.

OBLASTI VYŽADUJÚCE SI ZLEPŠENIE

- implementácia pokynov a usmernení súvisiacich s cieľmi a obsahom vzdelávania detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, do ŠkVP,
- oboznamovanie detí so zámermi VVČ vo vzťahu k skvalitňovaniu ich hodnotiacich spôsobilostí a k rozvoju sebareflexie.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 152 písm. c) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*škola nezaistila bezpečnosť a ochranu zdravia pri výchove a vzdelávaní z dôvodu prekročenia najvyššieho počtu detí v MŠ stanoveného prevádzkovým poriadkom*).

⁶ Prevádzkový poriadok MŠ bol schválený rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Poprade pod č. LE 1116/2/2021HDMaVZ/MIM zo dňa 18. 02. 2021 so stanovenou kapacitou 87 detí.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča:

- a) zapracovať pokyny a usmernenia súvisiace s cieľmi a obsahom vzdelávania detí, pre ktoré je predprimárne vzdelávanie v MŠ povinné, do ŠkVP,
- b) oboznamovať deti so zámermi VVČ s cieľom skvalitňovať ich hodnotiace spôsobilosti a sebareflexiu.

2. ukladá kontrolovanému subjektu opatrenie:

- a) Zaisťiť bezpečnosť a ochranu zdravia pri výchove a vzdelávaní dodržaním najvyššieho počtu detí v MŠ podľa schváleného prevádzkového poriadku.

Termín: od 01. 09. 2022

Zodpovedná: riaditeľka školy

Správu o splnení uloženého opatrenia na odstránenie zisteného nedostatku a jeho príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Prešov v termíne **do 16. 09. 2022.**

PÍSOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP
2. školský poriadok
3. prevádzkový poriadok
4. denný poriadok
5. plán kontroly VVČ
6. záznamy z kontrolnej činnosti
7. zápisnice z rokovania pedagogickej rady
8. záznamové hárky z pedagogického diagnostikovania detí
9. triedna kniha
10. doklady o vzdelaní učiteliek
11. menovací dekrét riaditeľky školy
12. plán profesijného rozvoja
13. osobné spisy detí, pre ktoré bolo predprimárne vzdelávanie povinné
14. rozhodnutia riaditeľky školy o prijatí dieťaťa do MŠ

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Mária Hudáková

Dňa: 21. 03. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:
Mgr. Mária Hudáková
- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Lenka Košíková

**Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 08. 04. 2022
v Prešove:**

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Prešov:

Mgr. Mária Hudáková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Lenka Košíková

**Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní
od prerokovania):**

Mgr. Lenka Košíková, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Mária Hudáková, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti